
purgatórium III.

PINTÉR LAJOS

HARMADIK ELBESZÉLÉS,
amelyben Böller Géza zárt intézeti ápoltat a hatágyas tömegszobából kiemelve egyszemélyes lakosztályba helyezik, majd pusztá félreértésből ráhúzzák a kényszerzubbonyt, miközben éjnek évadján új ápoltat hoznak az osztályra.

Ebéd után az E-osztály ápoltojai, mintegy díszszemlére készülődve, fegyelmezetten felsorakoztak ágyuk mellett, és ekként járt el Böller Géza is, nem győzve bámulni önmagát, amiért minden külön utasítás és rendszabályozás nélkül, ilyen könnyedén alkalmazkodik az intézet társadalmi életének rendjéhez. Fokozódó önbizalommal gondolt arra, mi csoda rátermettséggel lesi el a világi életben és bentlakásban egyaránt nagyobb sztázzsal rendelkező társaitól a megkívánt magatartás iratlan reguláit. Mert hogy ezt az ebéd utáni felsorakozást az ápoltak maguk fejlesztették nemes hagyománnyá, afelől Böller Gézának semmi kétsége nem volt. Hiszen — fűzte tovább csillapítóktól elnehezült gondolatait — ezzel az erővel akár a rendelő ajtaja előtt, akár a folyosókon, akár pedig a kőkockákkal kivonalazott udvaron is felsorakozhatna a társaság, de nem: valaki rangidős egyszer ebéd után megállt az ágy mellett, s attól kezdve a mindenkori újoncok ellenvetés nélkül követték a mindenkori rangidősek példáját. Böller Géza agyán még az a fura gondolat is átcikázott, hogy egy szép napon ő lesz itt a rangidős (hiszen az élet rendje szerint előbb-utóbb mindenki a tömeg élére kerül, ha előbb nem, hát legutóbb...), és akkor majd, mármint rangidős korában, az ebéd elköltése utáni felsorakozásban a többiek fogják követni az ő példáját, kézről kézre továbbadva a Rend és Hagyomány stabil zászlaját.

Böller Géza természetszerűleg ekkor még nem tudhatta, hogy ez a pedáns felsorakozás a déli terápiaosztás okán történik, a részéről megcsodált fegyelem pedig csak ismétlődően időszakos jellegű, már tudni-

illik olyan értelemben, hogy ez a formális fegyelem naponta csupán déli 14 óráig uralkodik, amikor is az intézet személyzetének törzskara a munkaidő leteltéből kifolyólag eltávozik, s a fegyelem átadja helyét a szélsőséges ápoltak részéről megnyilvánuló szabadosságnak, így az esti gyógyszeradag átvételéhez már csupán a Rend megszállottai sorakoznak fel ágyuk mellett, a társaság nagyobb része soron kívül egyenesen a rendelőbe szentelenkedik a fejadagjáért, mások a vacsoraidőre megszokott kártyapartijukhoz kérik esti tablettáikat, s akadnak, akikért tűvé kell tenni az épületszárnyat.

(Az erélyes és leleményes Madám az ilyen elcsavargásokat egy ízben olyképpen torolta meg, hogy az orálisan abszorbeálendő gyógyszereket is injekcióstűvel juttatta a fegyelmezetlenek vérkeringésébe, mondván: „Én senki szép fenekéért nem teszem tűvé az osztályt. Akkor már inkább tűvel teszem be az orvosságukat!” Meg kell hagyni, az eljárást még a szenvedő alanyok is igen szellemesnek találták, gondoskodva a továbbiakban arról, hogy egyazon szellemesség egyazon társaságban csak egyszer csattanhassék...)

A létszám tehát szabályos pihenjállásban várakozott az ágyak előtt, miközben Madám — akit a háta megett Matróának is neveztek — szokása szerint a női szárnyon elindult jótékony körútjára, karján asztallapnyi tálcaszerűséggel. Ez a tálca, egy régebben ápoltszobákban remekbe szabott munkája, valójában az E-osztály földel nélküli makettje volt. A sperlemezekből lombfűrészrel kimunkált kisebb-nagyobb ketrecesek formára és viszonylagos kiterjedésre nézve egyaránt pontosan úgy sorakoztak a tálcalap három peremén, akár a betegszobák a három folyosó mentén, s minden ketrechen pontosan annyi üvegcsé volt, ahány ápoltszoba az illető szobában. Az üvegcsék tetején örökíróval, ragtapaszra írva az ápoltszoba keresztneve, bennük pedig, mármint az üvegcsékben, a rózsaszín, zöld, sárga, barna és fehér tabletták. A makett udvari részében a lázmérők sorakoztak, mellettük fertőtlenítőszer, kávéskanál és egy mozsártörőszerűség. Madám ugyanis pontosan tudni vélte, ki az, aki mindennapi háromszoros betevő pirulaadagja nélkül meg sem tudna lenni, és kik azok, akik a legkülönfélébb okokból a tablettákat gyakorlott mozdulattal nyelvük alá helyezik, fölötté leengedik a korty vizet, majd egy perc múlva irtózáttal és felszabadultán kiköpik a gyógyszert. Madám ez utóbbiak bojkottnak is nevezhető furfangját olyképpen akadályozta meg, hogy a tablettákat a kiskanál fenekére helyezte, a mozsártörőszerűséggel porrá őrölte, s az illető ápoltszoba fogmosó poharában vízzel hígítva kíméletlenül beléjük diktálta.

Az üvegcséktől csörömpölő makett már végigjárta a női részleget, a „garzonlakások” sorát, ám a férfiszárny első tömegszobájába érkeztek, Böller Géza kivételével, mind az öt ápoltszoba egyazon pillanatban tette meg rendkívüli felfedezését, már tudniillik, hogy a 159-es rekeszből hiányzik az üvegcsé, ami elmeorvosi nyelvvel annyit jelent, hogy a 159-es „garzonlakás” ma déltől felszabadult.

A férfiszárnyon öt percen belül már mindenki tudott a fordulatról, ám a felfedezést senki sem tette szóvá, kebelbarátságával, társaival nem tárgyalta meg, egyszóval — Böller Géza kivételével — mindenki úgy tett, mintha semmiről sem tudna, ám ugyanakkor mindenki lázasan latolgatta esélyeit a megüresedett „garzonlakásra”; a leplezett honfoglalási tervek furcsa, megszállott külsőt kölcsönöztek az ápoltszobáknak.

A férfiszárnny több ágyas szobáinak lakói ezen a délutánon réveteg tekintettel, magukba zárkóztatva várták az esti váltás időpontját, amikor is Madám átadja szolgálatát az Ottó nevű ápolónak, akivel sokkal jobban dűlőre lehet jutni. Azzal ugyanis valamennyien tisztában voltak, hogy Madám nem hagyja megbolygatni az elhelyezés status quóját, hozzá fordulni csupán a rejtett szándék elárulását s egy jó adag erélyes rendreutasítás kiváltását eredményezné. A holnapi vizitet kivárni viszont senkinek nem volt kedve, részint mert bizonyosak voltak, hogy valamelyikük az éj leple alatt s a cimboraságra hajlamos Ottó segédletével úgyis elfoglalja azt a „garzonlakást”, másrészt ha nem is árulásnak, mindenesetre illojalitásnak tartották volna eddigi szobatársaik szemeláltára és füle hallatára kérelmezni az orvosi konzíliumtól az áthelyezést, azaz az eddigi társaság faképnél hagyását, vállalva az elutasítás elrettentő kockázatát is.

— A pozíciókat suttymban kell elfoglalni, s a közvéleményt kész tények elé kell állítani — fejtegette a kioperált orrsővényű férfi a Lorelei-hajú, halványzöld habszivacs háziruhás tanítónőnek, illetéktelen fülektől távol, az udvar szegletében. Számára ugyanis nem volt kétséges, hogy a honfoglalást, bármilyen áron is, de ő végzi el, megszabadulva ezzel a tömegszoba összes kényelmetlenségeitől, az idegrohamokat kiváltó horkolásoktól, a folytonos éjjeli csoszogásoktól, krahácsolásoktól, villanygyújtogatástól, ugyanakkor biztosítva magának személye és minden tulajdona, úgymint cigarettája, kintről kapott élelme, hajolaja, arcszesze, képes folyóiratai stb. teljes integritását; ezen magántulajdont képező tárgyait ugyanis hatágyas szobájában nem zárhatta el teljességgel társai elől a magánakvalóság, az egocentrizmus kimondott vagy csupán tekintetekkel éreztetett vádja nélkül. S végül legnyomósabb indítékok a „garzonlakás” megkaparintására: a férfiapoltakból kiváltandó irigység, a nőapoltaknál szerezhető tekintély, valamint a tény, hogy „garzonlakóként” a női étkezdéhez fog tartozni, aktív résztvevőjeként s élvezőjeként a hallomásból ismert, képzeletben kiszínezett pikáns asszonyi társalgásoknak, amilyeneket női szájából csak akkor hallhatunk, ha maguk között vannak, csoportban, számbelileg óriási fölényben (mint ez esetben is), ráadásul a csevegés valamiféle főfoglalatosságuk (ez esetben az étkezés) kísérő megnyilvánulása csupán.

Az est közeledtével a tömegszobák férfiapoltjain egyre hevűltebben uralkodott el a különszoba megszerzésének láza. Ezt a hőemelkedést egzakt módon háromnegyed ötkor kimutatták a lázmérők higanyszálai is, az érintett huszonhárom férfi testhőmérsékletét összességében 0,6 fokkal a sokévi átlag fölött regisztrálva. Közös tünetként feljegyezhető még, hogy eme férfiak az elvágyódásuk leplezésére irányuló roppant igyekezetükben rendre áttestek a ló tulsó felére, olyannyira, hogy ez már leplezhetetlen volt. Szokott délutáni foglalatoságaiktól eltekintettek, egymás szemébe se mertek nézni, s bár a „garzonlakás” megszerzését illető optimizmusuk a határtalansággal volt határos, a valóság talajától annyira mégsem rugaszkodtak el, hogy ne vették volna számításba, miszerint betöltendő hely mindössze egy van, pályázó viszont huszonhárom, amiből logikusan következik, hogy huszonkét embernek csalódást kell szenvednie, mi több, e huszonkettőből mindazoknak, akik bármi módon elárulják pretenziójukat, gyötrelmes maradásuk lesz a többiek között.

A hőemelkedéseken kívül Madám három idegalapi hasmenést konstalt, hősüknél, Böller Géznál pedig, a krónikus bajtól szokatlanul elütően: székrekedést. A rendkívüli állapotokat tetézendő, a hetedik évtizedébe régen belegázolt, galambösz, szemüveges férfi, a széltében-hosszában ismert elbeszélései szerint fehérgárdistából vörössé lett októbrista, aki ezeket a délutáni órákat nap mint nap arra használta, hogy a kort tisztelő vagy jobb elfoglaltságot nélkülöző hallgatósága előtt minden adódó intézeti szituációra viharos háborús múltjából keresett (és rendre talált) analóg helyzetet, ő maga folyvást készültségi állapotban tudva és tartva magát, ezúttal megkímélte példázataitól akarategyenge auditoriumát, behúzódott egy ablakmélyedésbe, s miután a már említett folytonos készültségi állapotból kifolyólag csomagolnivalója nem akadt, lajstromozni kezdte jogcímeit, amelyek őt vitán fölül a megüresedett „garzonlakás” elfoglalására predesztinálják. Azt a történelmi tényt, hogy annak idején módos arisztokrata leszármazottként, nem pedig a semmiféle veszítenivalóval nem rendelkezők millióinak egyikeként ragadta üstökön a vörös zászlót, eddig is kétszer érdemként igyekezett méltányoltatni hallgatósága körében, s most is a legnyomósabb fegyvertényként vetette papírra: „N° 1.: Arisztokratából bolsevik; mint ilyen, kétévi frontharc, négyszeri sebesülés, tizenkilencszeres közvetlen s folytonos közvetett halálveszedelem; másfél évtizedes harc a közélet arconalában; október elferdülési tendenciáinak felismerése s az ebből következő bevándorlás és házasodás Jugoszláviában; az itteni baloldali erőkkel való további lojalitás mind a mai napig...”

A galambösz októbrista reszkető kézzel, ákombákomb betűkkel róttale e sorokat, amelyek közelről nézve egy szétvert hadtest zilált soraira emlékeztettek, az egyes betűk pedig fejvesztett, tépett, foltozott, amputált, kócos katonákra, ám mihelyt a papírt távolabb tartotta szemétől, s mintegy egészében tekintett végig tömény életírásán, a sorok mintha egyetlen vezényszóra halálosan fegyelmezett felállásba rendeződtek volna: éppen olyannak tűntek az öregúr szemében, akár a maga életútja: közelről, részleteiben tekervényes, hajlatokkal, zökkenőkkel teli, ám megfelelő távlatból zárt és szálegyenes vonalú életút.

— Zárt és szálegyenes vonalú életút! — motyogta maga elé egy pillanatra elérzékenyülve, azután katonásan erőt vett magán, s a papírlapra, a N° 2.: „Szükséglet az egyéniségből származó s az átlagostól elütő mindennapos életvitel feltételeire;” N° 3.: „Vitán felül legelőrehaladottabb életkorom” predesztinációk után, feltérképezte leendő lakosztálynak berendezését, a szabványbútorzat kötelező elhelyezési módjához idomítva az egyéni tárgyak legcélszerűbb elhelyezését. Kicsit vizolygott annak gondolatára, hogy holnaptól kénytelen lesz zsivajgó, kelekótya nőtársaságban étkezni, de miután e körülmény eliminálására két lehetőséget is talált — nevezetesen egyrészt a körülményekhez való alkalmazkodás hadászati elvének analógiáját, másrészt annak lehetőségét, hogy esetleg szobájába hozathatja az ételt —, felvidulva indult kialakult hallgatósága felkutatására.

Böller Géza szobafőnöke, a négyszeresen visszaeső építőipari segédmunkás ugyancsak vitathatatlan jogcímet érzett a „lakosztályra”, és költözködési előkészületeit csak annyiban palástolta, hogy holmija leltározását és csomagolását, fiókjai rendezését a szokásos heti nagytakarításnak igyekezett beállítani. Szobafőnöki tisztére több ízben is sajná-

lattal gondolt vissza, s átcikázott az agyán, hogy ő most már olyan törzsőrmesterféle lesz sorkatonák nélkül, erre újra meg újra párhuzamba vonta a szobafőnökség előnyeit és hátrányait a különlakás előnyeivel és hátrányaival, mígnem arra a bölcs belátásra jutott, hogy ő veszteség nem érheti, még a legrosszabb esetben sem, nevezetesen, ha különlakási jogcímét netán mégis átengedni kényszerül valaki kevésbé érdemesültnek.

A megüresedett „garzonlakást” hangos szóval, valamivel vacsora előtt, a szőrös mellű, borostás fiatalember ejtette ki, célzatos színezettel, miszerint „őt ugyan erőnek erejével sem toloncolhatnák át abba a helyiségbe, ahonnan kétszeres rablógyilkost vezettek el, s amelyet jobbról egy beszámíthatatlan poétaféle, balról egy rendőrgyilkos cellája határol”. A beállítás módjából azonban nem volt nehéz kiolvasni a szőrös mellű abbéli agyafúrt szándékát, hogy étvágyát vegye másoknak attól a falattól, amelyet egymaga óhajt bekapni.

A rekedtes hangú nőápol, aki bizalmasan és négy szemközt mindenkinek megsúgta már, hogy ő valójában nem is ápol, hanem az intézet személyzetének törzskarából beépített titkos megfigyelő, a délután folyamán vagy féltucat férfit igyekezett magához édesgetni olyasfajta sejtesekkel, miszerint az új „garzonlakó” az lesz, akit ő illetékes helyen megnevez, s a megkörmölyezett férfiak zöme úgy volt ezzel, mint még manapság is oly sokan az úristennel: „Én ugyan nem hiszem, de ellene sem esküdnék, mert hátha mégis...”

Az árva „lakosztályért” vívott kulissza mögötti mesterkedésekből az avatott szemlélő számára is csupán annyi volt észlelhető, amennyit a fentebbiekben ecseteltünk; Böller Géza tehát gyanútlanul élvezte rakoncátlan beleinek új állapotát, a székrekedést, amikor megpillantotta ágya mellett a Madám trabális testét.

— Szedje a cókmozkját, velem jön!

Böller Géza újoncot a hatágyas tömegszobából átvezényelték a 159-es „garzonlakásba”.

A férfiszárny szobáiban szinte egyidejűleg — ám annál különfélőbb módon — huszonhárom ábránd hullott porba. A váratlan fejlemény legkövetlenebbül Böller Géza volt szobájának lakóit érintette. A galambósz októbrista sztoikus egykedvűséget erőltetve magára kijelentette:

— A látszat csal. Ami most történt, valóban miérettünk történt.

(Felindultságáról csupán keze szokatlan méretű remegése árulkodott.)

— Hogy érti ezt? — könyökölt fel fordítva tartott újságjából a selyem pizsamás öregúr.

A galambósz októbrista a tőle megszokott, analógiai fejtegetésbe kezdett, miszerint annak idején náluk a bolsevik vezérkarban őt egyetértő bajtárs mellett volt egy hatodik összeférhetetlen és széthúzó, akitől oly módon tudtak szabadulni, hogy kiharcolták számára az előléptetést..., ám az atlétatermetű Iván közbevágot.

— Hagyjuk a Szibériát, tata. A példázat különben is sántít.

— Hogy érti ezt? — ismételte a selyem pizsamás öregúr.

— Úgy értem, hogy a tatának igaza van. Ez a húzás a mi javunkra történt. Csakhogy a tata példázata sántít.

— Indokolja meg! — dobbantott a galambósz októbrista.

— Hát idefigyeljenek — mondta az Iván nevezetű fiatalember, egyébként teljesen fölöslegesen, hiszen az egész szoba odafigyelt. — Az újon-

cunk idült hasmenéses. Most éppen megrekesztették, de sose lehet tudni. Mármost ha éjnek idején vagy álmában itt megrohanja a nyavalyája... az, ugye, nekünk se főnyeremény.

Evvel mindenki egyetértett.

— Mármost — folytatta Iván — a különszobában az ipse saját magának csinálja, amit csinál.

— Különben is ott a szájában van a vécekagyló — fedezte fel az összszefüggést boldogan a kioperált orrsövényű.

— Helyben vagyunk. Ide akartam kilyukadni — zárta le a vitát a maga részéről az Iván nevezetű fiatalember.

A szobafőnök azonban nem állta meg, hogy ki ne fakadjon.

— A fejemet rá, hogy főnről szóltak le! Ennek a gémfosónak van valakije odafönt.

A galambbász októbrista, aki csak nehezen békélt meg a helyzet illetévaló alakulásával, fullánkja maradványaival az építőipari segédmunkásba döfött.

— Természetesen önt érte a legsúlyosabb csapás. Nemcsak arra gondolok, hogy ez a tejfeles szájú újonc elorozta ön elől, rangidős elől azt a „garzont”...

— Mit akar, tata?!

— Én teljességgel megértem önt. Ön, mint szobafőnök, elveszítette legfiatalabb s ennél fogva legodaadóbb sorkatonáját. Mert bizony nem a vállpánt teszi a generálist, hanem a mögötte sorakozó hadserege, nemde, uraim?

Így tértek fájdalommentesen napirendre a 159-es „lakosztály” kérdése fölött, áttérve a vita további folyását arra a témára, hogy a seregek élén vágató tábornok képe régmúlt idők nosztalgikus víziója immár, hiszen a tábornokok ma már mélyen az arcvonal mögött tanyáznak. Takarodó után fél órával a galambbász októbrista már Kutuzovnál tartott, amikor meggyőződött, hogy nem hallucinál: a szobában négy különböző irányból négyfajta folyamatos horkolás hallatszik, ami kétségbevonhatatlan jele annak, hogy rajta kívül mindenki alszik már. De azért, csak úgy, önmagának, ám fennhangon mégis befejezte a megkezdett mondatát, hozzáfűzte az „Ebből is az a tanulság, uraim...” kezdetű sommázó mondatát, aztán nyugodt lélekkel csatlakozott a négytagú fúvós zenekarhoz.

A hamuszürke, vöröskeresztes kombi minden látványos szirénázás nélkül, zajtalanul farolt a klinika E-osztály felőli mellékbejáratához. A dromedár elsősegélyes leállította a motort, hátulról, a hóna alatt, átkulcsolta a mellette gubbasztó testet, rükvercben felvonszolta a lépcsőkön, miközben a sáros cipőkben végződő két vézna lábszár úgy kerepelt a lépcső fokain, ahogyan iskolából hazafelé ballagó srácok teszik vonalzójukkal a villák kerítésén. Könnyedén végigvonszolta prédáját a hosszú folyosón, izmos farával belökte a mögéje kerülő csapóajtókat, végül bekanyarodott az E-osztály tejszínfényű rendelőjébe. Ott ledobta terhét a vörös gumipelenkával borított ágyra, és akkorát fújt, hogy a szemközti polcon katonás rendben sorakozó ampullák csörömpölni kezdtek.

— Aláírást, kolléga.

Ottó, az éjjeli ügyeletes ápoló aláírta, hogy 02 óra 17 perckor átvett egy darab tókrészeg személyt, unott bólintással elbocsátotta az elsőse-

gélyest, s csak azután vette szemügyre a mosogatórongyként összecsu-
kolt gomolyagot. Huszonöt év körüli, beesett, ám most puffedt arc,
nyeszlett és szánalmas test, divatos és drága, bár gyűrött s lehányt öl-
töny, szikár, erektől duzzadó kezek, a vézna csuklón arany Doxa. Az ápoló elfor-
dult, leemelte az éppen fortyogó alumíniumfazék födelét, kikotorta a
legvastagabb tűt, ráhelyezte a tűz köbcentis spriccre, s éppen a Lar-
gactil-fiola nyakát kezdte reszelni, amikor a hörgő gomolyag felpattant
a gumiágyról, kétrét gömnyedve kirohant a folyosóra, és a klinika éter-
szagú csendjét pillanatokon belül iszonyatos segélykiáltások verték fel:

— Eresszetek! Kutyák! Bűdös kurvák! Nem öltem meg senkit! Nem
vagyok alkoholist! Éljen a szabadság! Eresszetek!

A dromedár elsősegélyes már a kombi hágsójáról fordult vissza, ám
ahogyan a vonagló test elé toppant, az magától összecsuksult lába előtt,
és esdekelve hörögte:

— Vigyen ki. Vigyen vissza. Dolgom van. Valamit még el kell intéz-
nem... Aztán... majd holnap... holnap bejövök...

A dromedár lehajolt, baljával átfogta a delikvenst a hasa alatt, ki-
emelte keszeg fenekét, jobbával leráncigálta róla az öltözetet, mialatt
Ottó a sápadt vastaghúsbba döfte a tűz köbcenti gyógyfolyadékot.

— Ha van még annyi időd, vezesd el vizelni — fordult Ottó a drome-
dárhoz.

— Na, gyere, pajtás — hajolt az a gomolyag fölé olyan gyengéd han-
gon, amely sehogyan sem illett bikanyakához —, gyere szépen, pipilünk
egyet, aztán csicsiskálni.

S a felkarolt megadóan ment. Mire a mosdóajtó becsapódott mögöt-
tük, a helyiség kajütablakokra emlékeztető nyílásain át torzonborz női
és férfifejek nyomakodtak a vécé irányába.

— Trémensz? — kérdezte a Lorelei-hajú, banánzöld pongyolás taní-
tónő.

A kioperált orrsövényű fiatalember bajuszkötője visszafordult a kis-
ablakból.

— Alighanem.

— Láttak is maguk trémenszt, maguk újoncok! — kuncogott a több-
szörösen visszaeső, galambősz októbrista.

— Én újonc?! — horkant föl az építőipari segédmunkás. — Ha nem
tudná, négyszeres recidivans vagyok!

— Hihíhi — buggyant a társalgásba a tífuszfrizurás, frottírköpenyes
nő hangja. — Ha maga recidivans, akkor én Csáth Géza vagyok!

— Kapsz mindjárt a csádra! Bilire, és aludni!

Ezt Ottó, az ápoló mondta, és kellemeset szózott a frottírköpeny hátul-
jára. Aztán a többiekhez fordult.

— És maguk is, hölgyeim és uraim.

— Entellektüel! Végre egy entellektüel! — ujjongott egy baby doll-os
nő, aki fitos orrát levéve a mosdó kajütjének üvegéről, az ápoló felszó-
lítására most néhány lépést hátrált. — Végre egy entellektüel.

— Csak halkan — szólt rá a szőrös mellű. — Ha felébreszti a poétán-
kat...

— Miből gondolod, hogy entellektüel? — hajolt most a banánzöld pon-
gyola a baby doll-hoz.

— Azok szoktak ilyen szaggatottan vizelni.

Odabentről most erős vízcsofogás hallatszott, a kajütblakok pillanatok alatt bepárasodtak, az ápoló most már erélyesen ágyba parancsolta a csődületet, csupán az atlétatermetű fiatalember mellén fogta meg a szétnyíló, PS jelzésű pizsamát.

— Ivánkám, hozz már egy váltás pizsamát.

— A kulcs...?

— A helyén. Keress valami tűrhetőbbet. És a gatyában legyen madzag!

A háttérben újabb kuncogás.

— Mit mondtam! Entellektüel! Hallod, hogy válogatja neki a pizsamát!

— Elég! Hideg! Jéghideg! Maga állat! — hallatszott odabentről. Aztán jött Iván a pizsamával, megszűnt a vízcsofogás, nyílt a mosdóajtó, s a kitoluló gőzfelhőkből előtűnt az új delikvens csapzott haja, sárgásfekete szeme, szikár, magas alakja. Az ápoló bevezette az első hatosba, Böller Géza megüresedett ágyára és az ajtóból visszaszólt az atlétatermetű Ivánnak.

— Majd összeszeded a cőkmókját.

A selyem pizsamás öregúr felpattant a párnáról.

— Mi van itt? Farsang? Vagy tébolyda?! Nem hagyják az embert aludni!

— Jó reggelt, tata — szólt oda Iván. — Vendéget kaptunk, tata.

— Horkol?

— Nem éltem vele, tata. Na, jó alvást.

Eközben Ottó, az ápoló körbejárta a folyosókat. A csend már mindenütt visszaállt, a fényeket is leoltották, csupán a 158-asban égett a villany.

— Tentélni, szerkesztő úr!

— Hát lehet? — méltatlankodott a hosszú hajú, sárga pizsamás poéta, miközben éjjeliszekevényén a szemüvege után matatott. — Hát muszáj az ilyesmit mindig éjnek évadján?!... Tisztára diliház ez!

— Nekem mondja?! — nevetett vissza Ottó, az ápoló, s lekattintotta itt is a villanyt. Alig ért vissza a tejfehér fényt árasztó rendelőbe, be-toppant a dromedár vöröskezeses.

— Azannyát, hát nem magammal vittem! — Azzal lecsapta az asztalra az újonc betegkönyvecskéjét.

— Mit keres nálad?

— Ő adta ide. Hogy én adjam át. Merthogy ő el fogja veszíteni.

— Hát önkéntes?

— Az. Csak nem értem, miért akart mégis megszökni.

Ottó, az ápoló csak mosolygott, mint aki érti, de túl fáradt ahhoz, hogy elmagyarázza. Inkább felnyitotta a faliszekevényt.

— Maradt itt valami a tegnapi reakciópróbáról — és két darab egydecis vinyakos üveget tett az asztalra. De a dromedár elhárította.

— Sajnos, vezetni is kell. Hogy mi mindenem nem spórolnának, a kutyaistenit! És még hol a reggel! Na, minden jót!

Ottó átült az asztalhoz, gurgulázva kiürítette az egyik vinyakos üveget, a fiókból kartont vett elő, azzal felcsapta az újonc betegkönyvecskéjét, és unottan másolni kezdte az adathalmazt. Közben megszabadította kupakjától a második vinyakos üveget is.

Ekkor a „lakosztályok” folyosójáról beszélgetésfoszlány ütötte meg a fülét.

Böller Gézát akkor hagytuk magára, amikor Madám átvezette őt a 159-esbe. Böller Géza valóban magára hagyatottan rogyott a széles ágyra. Első pillanatban nem tudta mire vélni hirtelen áthelyezését, azután „lakosztályába” belépve s megpillantva a spanyolfallal elválasztott védcékagylót, egyszerre az a képzele támadt, hogy ez a székrekedése pusztán átmeneti és csalóka jelenség, és hamarosan újból rá fog törni korábbi nyavalyája, ezt nyilván a nővér is tudja, azért toloncolja ide, az egyesbe, ahol ágytól a magáncéceig egyetlen ugrás a távolság. S most már mi történik — fűzte tovább képzelgéseit Böller Géza —, ha netán el talál aludni és akkor tör rá az alattomos inger? S ettől a gondolattól nem tudott elaludni, jobban mondva a végsőig elcsigázottan is csak félig adta át magát az álomnak, ilyesformán behúzott ajtaja mögött végigizgulva az újonc betoloncolásával járó lármát, kihallgatta Ottó ápoló és a poéta párbeszédét, majd amikor meggyőződött róla, hogy az ápoló végképp visszavonult, felkattintotta szobájában a villanyt, s valamiféle olvasmány után nézett.

A klinika ügyeletes orvosa, aki a portástól értesült az E-osztály éjjeli vendégéről, és saját fülével észlelte az osztály éjjeli zajongását, maga is felderítésre indult, elképedve pillantotta meg a 159-esből kiszüremlő fényt, s így nyitott a virrasztó Böller Gézára.

— Miért ég itt a villany?

Böller Géza megütődött, de a hófehér öltönyhöz tartozó nyájas arc visszaadta bátorságát.

— Nem bírok aludni... Ha kaphatnék valami altatót...

— Nem bír aludni?

— Összevissza ficáncolnak a gondolataim...

Az orvos megveregette Böller Géza vállát.

— Mert nem tudja őket valamivel lekötni. Nem kell magának orvos-ság, barátom. Szedje össze a gondolatait, próbálja valamivel lekötni... — kilépett, s miközben az ajtót csukta, még visszazólt, emeltebb hangon, nyomatékka: — Lekötni! Lekötni!...

Ottó, az ápoló, aki csak ezt az utóbbi egy szót hallotta háromszor is, sebtében az ágy alá vágta a vinyakos üvegeket, felkapott egy mindig keze ügyében levő kényszerzubbonyt, s a szembejövő orvosnak csupán annyit rebegeve: „Intézkedek, kérem, intézkedek...”, hátratett kézzel besomfordált Böller Géza szobájába.

— Hogy van?

— Köszönöm... Nem bírok aludni.

— Csukja csak be a szemét.

Böller Géza már ismert ilyen vizsgálatokat: le kell hunyni a szemet, előrenyújtani a karokat, párhuzamba helyezni, aztán, még mindig csukott szemmel, karját nagy ívben behajlítva, a jobb, majd a bal mutatóujjával, eltalálni az orra hegyét...

Megadóan lehunyta hát a szemét, karját előrelendítette, s a következő percben Böller Géza harmincéves számfejtő felsőtestén hurokba szorult a kényszerzubbony.

(Folytatjuk)